

Een groene

Vorselaar is een typisch landelijke gemeente in het hart van de Kempen. Door zijn compacte kern en het beperkt aantal inwoners (7.850) heerst er een rustige, dorpse atmosfeer. Vorselaar herbergt naast tal van cultuurhistorische relictten, zoals de kerk, de kaak (een historische schandpaal) en het indrukwekkende klooster, ook een gemeentehuis en een grote scholengemeenschap.

Kasteeldreef
'De Borrekens'

visie op Vorselaar

LIEVEN JANSSENS [BURGEMEESTER VORSELAAR]
LEEN MERMANS [OMGEVINGSAMBTENAAR VORSELAAR]

Het gemeentelijk structuurplan typeert de gemeente als 'verrassend natuurlijk'. Ondanks zijn kleinschaligheid kan Vorselaar toch bogen op heel wat erfgoed (kasteeldomein, klooster, scholengemeenschappen, groene omgeving, monumenten, historische schaapstal). Er is ook nog flink wat open ruimte, met groene gordels en mooie bos- en natuurgebieden zoals het kasteeldomein 'de Borrekens', Lovenhoek en Schupleer. Hoe springt de gemeente met al deze rijkdom om? Zit er een logica achter?

Een traditie van groenbeleid

De gemeente voert al jaren een heel actief groenbeleid.

- Projecten in het kader van de vroegere milieusamenwerkingsovereenkomst (Vorselaar behaalde als kleine gemeente meteen het onderscheidingsniveau).
- Samen met Natuurpunt werd het natuurgebied 'Lovenhoek' aangekocht.
- Elk jaar voorziet de gemeente een vast budget om een van de pleintjes in de oude verkavelingen op te frissen. Groene aanleg staat daarbij centraal.
- De gemeente lanceerde in samenwerking met Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete een oproep waarbij buurten zelf kankerplekjes kunnen wegwerken en op een groene manier kunnen inrichten. Het project van Vorselaar (Hildering) werd de laureaat.
- Op basis van de oproep van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) werd Vorselaar geselecteerd voor een van de eerste volkstuinten¹, de 'Tuinfluiter', die ondertussen bijna zeven jaar bestaat.
- De gemeente voerde een vergroeningsproject uit ter hoogte van de sociale verkaveling 'De Schrans' met onder meer een moestuin op de Schranshoeve zelf (Harmonisch Park- en Groenbeheer) en een bloemenweide aan het buurtplein.
- In 2011 werd Vorselaar door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) aangezocht om als pilootgemeente in een

LEADER²-gebied te experimenteren met GidS-projecten. LEADER Midden-Kempen subsidieerde het project 'Groene prikkels voor een leefbaar plattelandsdorp'. Tal van acties werden al uitgevoerd, zoals de heraanleg van buurtpleinen met insectenhôtels en 'snoep'struikeu, acties met scholen en verenigingen omtrent duurzaamheid en zwerfvuil, groene verkeersgeleiding, gevelbeplanting (nieuw gemeentelijk reglement sinds 2018) en een plantjesproject. Daarnaast werden ook een bomenplan, een bermbeheerplan en een visie op de inrichting van het openbaar domein uitgewerkt.

Een vademecum voor de publieke ruimte

Terwijl Vorselaar een mooie groene omgeving kent, dreigde het dorpscentrum zelf te verstenen door de bouw van appartementsblokken en het verdwijnen van de groene voortuintjes. Dat vroeg dus om een tegenbeweging, die meer plaats maakte voor duurzaam groen en een langetermijnvisie op de aanleg van de publieke ruimte. In dat kader maakt het bestuur bewust de integrale verbinding tussen een stedenbouwkundige-, mobiliteits- en duurzaamheidsvisie. Zo kregen (semi-)publieke zones in nieuwe verkavelingen een groene invulling. De nieuwe verkaveling (2017-2018) Proostlaan, met een vernieuwend iTi-zongericht bouwprofiel en het behoud van de historische groenstructuur, is daarvan een state-of-the-art voorbeeld.

Het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Vorselaar werd gedeeltelijk herzien om de groene binnengebieden in de woonkern te ontwikkelen via inbreidingsprojecten. In het ruimtelijk uitvoeringsplan voor de hele kern ('RUP Kern') worden voorschriften opgenomen om bij de ontwikkeling van die binnengebieden een gedeelte ervan in te richten als hoogwaardige (semi-)publieke groene zone. Door het wonen te concentreren in de kern blijven

**HET GEMEENTELIJK
RUIMTELIJK
STRUCTUURPLAN
WERD GEDEELTELIJK
HERZIEN OM GROENE
BINNENGEBIEDEN IN
DE WOONKERN TE
ONTWIKKELEN VIA
INBREIDINGSPROJECTEN.**

¹ Minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Schauvliege trekt in 2018 een budget van 250.000 euro uit voor een nieuwe projectoproep voor volkstuinten. De klemtoon ligt op projecten die uitgaan van lokale besturen, scholen, organisaties en verenigingen, én die de samenwerking met jongeren of de welzijnssector centraal stellen.

² 'Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale' (EU)